

Lina Rosselló Perelló

Res d'allò

*Roda d'Or de Narració Curta
Premis Castellitx*

ALGAIDA, 2004

Col·lecció Binària · Premis Castellitx · PC2004-N-R-0193-0160

© del text: Lina Rosselló Perelló

© de l'edició: Ajuntament d'Algaida, 2019

Publicat per primera vegada a *Premis Castellitx 2004. Obres premiades: Poesia, Narració Curta i Glosat*. Algaida: Ajuntament d'Algaida, 2005. (Plaguets d'Història i Cultura; 18/19)

Coberta, maquetació i disseny de la col·lecció: Bartomeu Salas Mascaró

Coordinació editorial: Bartomeu Salas Mascaró

Ajuntament d'Algaida

C/ del Rei, 6 · 07210 Algaida (Illes Balears)

Tel.: 971 12 50 76 · 971 66 56 79

ajuntament@ajalgaida.net

premicastellitx@ajalgaida.net

biblioteca@ajalgaida.net

www.ajalgaida.net

Queden totalment prohibides, sense l'autorització per escrit dels titulars del copyright, qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació, total o parcial, d'aquesta obra.

Lina Rosselló Perelló

Res d'allò

*Roda d'Or de Narració Curta
Premis Castellitx*

ALGAIDA, 2004

AJUNTAMENT D'ALGAIDA

Col·lecció Binària · Premis Castellitx

PC2004-N-R-0193-0160

LINA ROSSELLÓ PERELLÓ

Les lectures remetent a la vida i la vida tramet a les nostres mans les lectures amb què topam singularment. Tot és un cercle.

En el *Diccionari Vermell* de Llorenç Capellà hi ha una presència important de fantasmes nominals, ja que la seva vida, petjades i sentiments que, a tall de llegat, deixaren en el record de familiars i coneguts són un buit, el no-res. Es tracta d'històries i vides engolides, l'oblit de les quals traspua l'ànima.

Acabada la lectura del llibre, vaig decidir agafar un d'aquells noms i convertir-lo en personatge d'una història. I així va néixer *Res d'allò*. Un dia, a la Biblioteca de Lloseta, vaig veure el plec de condicions dels Premis Castellitx 2004 i vaig pensar de presentar-m'hi. Vaig recuperar la història del calaix i la vaig perfilar. Després, sembla que agradà als membres del jurat i es tancà el cercle en rebre, a l'Auditori del Casal Pere Capellà d'Algaida, la Rosa d'Or de la Pau.

Moltes gràcies.

Un record emotiu per a l'excel·lent glosador Llorenç Móra, membre del jurat. Mai no oblidaré la seva simpatia i paraules encoratjadores.

La narració *Res d'allò*, de Lina Rosselló Perelló, fou guardonada amb la Rosa d'Or de la Pau al XXVIII Premi de Narració Curta dels Premis Castellitx 2004. En foren jurats, Llorenç Antich Trobat, Pere Fullana Puigserver, Gabriel Janer Manila i Pere Mulet Cerdà.

Res d'allò

En memòria de les veus silenciades.

RAIMON,

Sé bé que tens moltes coses en què pensar, però vull que entenguis que, per molt que rememoris aquell moment al Port o li donis mil i una voltes a tot quant hi va succeir, no en trauràs resposta. Conjectures, potser, moltes. Esbrinar la veritat tu tot sol és tasca impossible. Em necessites i cal que ho reconeguis. Empassa't l'orgull i escolta'm, que som l'única persona que pot ajudar-te a aclarir les coses.

Per començar, i perquè vegis les meves intencions, fixa't en l'encapçalament de la carta. He eliminat el benvolgut o l'estimat tòpics, ja que tu els hauries interpretat com un insult nascut del meu cinisme i immediatament hauries romput la carta. I jo necessit que la llegeixis tota fins al final. Així que, Raimon, amb el teu nom i sense acompanyament he començat aquesta carta reveladora i, alhora, expiatòria.

Quan et vaig veure per primera vegada, sense que te n'adonassis, tot nu damunt el llit, de bocaterrosa, amb aquella piga (d'enfora així m'ho semblà) tot just en el naixement de l'esquena, idò, quan et vaig veure per primer cop i d'aquella manera, mai no m'hauria imaginat com quedaria d'enjuncada i de lligada a tu. I tot per culpa teva. Que no hi estàs d'acord, m'ho supòs. No puc reprendre't ni tirar la primera pedra, tu ja m'entens. Pensa el que vulguis. Vaig ésser una covarda o tot just vaig dei-

xar d'èsser-ho. Aquesta possibilitat de doble visió, subjectiva i particularista, depèn de la posició que ocupa la peça, cada u i el seu bagul, en el tauler de les circumstàncies, ja que tots som en qualsevol moment jugadors i adversaris.

Em diràs que som l'última responsable de la situació en què et trobes. Però jo, i vull que ho tenguis ben present, no havia planejat res d'aquell afer. Creu-me. Res de res. Em donaren la clau i vaig tancar la porta. Quina altra cosa podia fer amb la clau a la mà? Mira, accept la meva part de culpa com tu hauries de reconèixer la teva. Sàpigues que hi ha persones que no poden canviar perquè no saben com fer-ho i no demanen ajuda o no en volen, per contra; d'altres, perquè sempre tenen por a les novetats; n'hi ha que, pujats al tren de la vida, no s'han aturat mai a pensar-hi. Jo, a tu, et veig dins aquest darrer grup i esper que la carta, aquesta carta, t'ajudi a canviar o, si bé no, almenys a pensar-hi, en la teva vida, en la meva.

Tenc cinquanta-dos anys. Mai no vas demanar-m'ho. Te'n duc dotze d'avantatge. Un camí, el nostre, no sé si curt o llarg, quant a experiència, astúcia i a mil coses més, ja que es troba relacionat, el traçat fet, amb l'amplària de les passes, amb l'excessiva velocitat que encega la pròpia existència. El que et vull dir és que, més vella jo, més jove tu, tots dos hem corregut part de la cursa de la vida sense assabentar-nos de les poques, poquíssimes raons per les quals val la pena viure i reviure, sobreviure i perviure enfilats a la pèrgola de la vida. De les raons vivífiles, d'aquestes per les quals un es fa a tot o se'n desfà, a mi unes veus estranyes, en concret dues, indirectament me'n donaren notícia i em llevaren la bena dels ulls. Tu, lògicament, no en fores acientat, per això aquell dia al Port passà el que mai no t'hauries pensat.

Tot i que desconeixes la natura pròpia de la vida, el teu tarannà és d'una extraversió que engana. Enganen els teus fets i la presència. Saps ser, en el moment adequat i també a la vegada, pare d'acollidor somriu-re, amant de llengua bellugadissa i fill d'ulls plens d'aigua i vida. Reconèixer a cada instant les necessitats d'una dona, això se sap, no necessàriament després de tenir-ne tractades moltes, sinó després d'haver-ne observades suficients com per a interpretar els eloqüents monòlegs de silenci que s'empassen dintre. Quants n'hi ha, avui més que mai, de

vergues llargues, que presumeixen de llurs preses (estrafolàries per altra part). Tu no ets d'aquests. Ets més perillós, molt més. Cada escamesa teva de verga, plaent i dolorosa, en procés d'estudi i d'interpretació de silencis, ho tenc molt clar, m'anestesiava la zona on l'ungla, fent la seva, hi aixecava la pell per arribar-me a l'ànima. I feia molt de mal així la carn oberta amb l'ànima dintre que tremolava perquè no reconeixia el dit, la mà, tan estranys. Sí, Raimon, de poruga i cruel també n'és l'ànima, obcecada que revisqui moments de mel i fel, enverinats tots irremissiblement.

Som divorciada. Ho saps, ho saberes tot d'una. Em delataren els fets. Uns vint anys sense una mà, que no fos la meva, damunt la pell. Més de mitja vida volent caure en un abisme de plaer i abandó. I tu m'omplires de mans, mans petites, joguinoses, grosses, fortes, mans segures i expertes; de besades, també, amb gruixuts llavis que recorregueren un camp molt de temps erm. Vas fer de mi el que vas voler i jo bé que t'hi animava. En tenia tanta, de necessitat. Necessitat d'estimar, de buidar-me de sentiments menyspreables, de ràbia, d'impotència, de feblesa, per tal que m'eixís, així de simple, tota la capacitat, la immensa capacitat d'amar que tenia mig endormiscada en un raconet del meu ésser talment una gota perduda dins la pica buida de la solitud. Que d'audaç, n'era la teva mirada quan esdevenies amant i m'acostaves a l'abisme dels sentits.

Tenc dos fills. Cara i creu. No, això no ho sabies. Tots dos perduts de manera diferent, però perduts al cap i a la fi. El major no sé on para exactament. El petit fa cinc anys que, per no deixar-me, no em deixa ni dormir.

En Joan, el major, ara té vint-i-cinc anys. Des que va néixer, i mentre creixia dins un cos esquifit i pansit, mostrà un caràcter tranquil, dòcil, però després canvià. Va canviar absolutament arran de l'accident del seu germà. No fou d'un dia a l'altre, la transmutació la propicià un període llarg de dubtes i de neguit, tan llarg i dur que un, per a no morir, s'hi acostuma sense reflexió i ja no t'adones ni de canvis ni de susceptibilitats, fins que un dia, i ja és massa tard, sents com es tanca la porta amb un cop sec de farta impotència. L'ha tancada, la porta, una ombra envel·lidada, fosca, que demana aire, l'ombra del fill major cansat de patir i de sentir-se ignorat. De tard en tard, quan hi pens, record els indicis, els se-

nyals d'en Joan, als quals no vaig posar atenció, i és que tenia tots els meus sentits atents en la prompta recuperació d'en Bielet.

A vegades em dic que una moto, haver-li comprat una moto, tan encabassada la hi tenia, la moto en el cap, unes... no sé quantes pessetes d'abans, no ens hauria xemicat així la vida.

En Bielet, el meu fill petit, va tenir l'accident quan anava sense casc i de paquet (expressió d'en Joan) en la moto d'un amic seu. Si no m'hagués oposat a comprar-li'n una, si la hi hagués comprada, la condemnable moto, ara tot seria diferent... Bé, però hem d'encarar-nos amb les adversitats, altrament romandrien en nosaltres fins que agafàssim fesomia i esguard del rodamón que va per viaranys costaners cap a territoris de divagacions i interrogants. Si no ens hi encaràssim, hi quedaríem enverinats, embogits, en les profunditats insondables dels caps i colls dels cignes, indefectiblement perduts. Ho sé per pròpia experiència.

Mai ningú no parla de la seva vida amb la veritat per davant, com jo ara ho faig amb tu. Els nostres majors ens haurien d'advertir, partint de llur experiència vital, de tot quant ens espera, arrencant abans de soca-rel mites i mentides. Però no ho fan, no. Puc imaginar-me possibles motius que expliquin el seu silenci: tal vegada, en un excés fals de fe o esperança creuen que, a nosaltres, la vida ens afavorirà. Qui sap si, amb el pas del temps, van perdent el procés d'aprenentatge per acabar d'oblidar-ho tot i no morir d'hipotètics "tant de bo" que... Potser els majors no ens parlen de la vida perquè, simplement, no els escoltam i allà s'hi queden, asseguts a la cadira, impertèrrits a les ombres i records que els envolten, tot dient-se: "No m'escoltes? Idò, amb la vida, ja t'hi barallaràs tu tot sol".

A mi els meus pares tampoc no em parlaren de la vida, no ho volgueren ells, tot i que els oferia el meu temps de receptora àvida de respostes. Fou la seva decisió. La meva és ben distinta, aquesta carta n'és la prova, ja que vull ajudar-te que entenguis moltes coses, especialment el succés d'aquell dia al Port.

Des de sempre m'ha atret el moviment del pèndol pel que té de semblança amb els fets dels homes: anades i tornades, envant i enrere, moviments que es repeteixen en el temps de l'Univers. I dins l'Univers petits mons, moltíssim, tants com segles o més, mons que tenen en comú un heretatge: els seus hostes. Hostes que anam d'un món a un altre i en venim

sense entèmer-nos-en, hostes que naixem i morim ací per néixer i morir aquí, i després allà, i altra volta ací, i entre tant de trasbals, el repòs darrer entrevist solament en somnis: el Paradís, que mai no coronarem per no fer bé tots i alhora els nostres afers. I és que sempre ensopegam contra les mateixes pedres, i és que sempre deixam projectes mutilats per desídia o mandra, i és que mai no arribam a posar-nos d'acord ni amb nosaltres mateixos. I així el pèndol va i ve com els hostes, que som tots, cecs dins la vida, repetint errors, històries, just canviant l'espai escènic que ens sembla tan particular, tan nostre. Alguna vegada, no obstant, tenim un perfum de claredat que ens arriba amb un calfred: jo això ja ho he viscut... I hi quedam llavors perduts, dins el laberint de preguntes que és la vida. Vet aquí el càstig cruel, el d'aquest cercle tancat d'ànimes que entren amb muda nova en un món amb un gran plor per tot el que els espera, ens espera, i en surten gelades, fredes, sense batecs, perquè saben, sabrem, més prest o més tard, que hi tornaran, hi tornarem.

Així que, ja ho saps, tant tu com jo i tots tenim llunyà el Paradís i, d'aquest món, en sortirem sense batecs, per endreçar, si en sabem, altra vida nostra. Per tant, el càstig, com ja veus, no el vaig rebre el dia del Port per haver-te traït, no. Ja feia estona que la coneixia, la meva pena.

Som talment una troca de fils virolats. Fils virolats que han sobrat de múltiples cosides, que ja no serveixen per a res, ni tan sols fan nosa enganxats a les agulles del cofinet; emperò arriba un dia que fan embalum: llavors, se'ls agafa, se'ls estreny, fent una bola, una troca, i queden arrufats en un racó del cosidor, amb l'ànima i el pensament perduts. Vaig fer-me dona en aquell racó del cosidor, racó asfixiant de veus alienes que fou la meva infantesa.

El meu pare va ser una ombra que es casà amb una forma de fang i aigua crivellada per dintre. D'aquest estrany encontre vaig néixer jo. Es deia Jesús, el meu pare, i era el germà gran de n'Adolfo Peláez, un dels primers forasters que s'instal·là al poble perquè aconseguí treball a les mines. N'Adolfo Peláez, un vespre d'hivern, una munió de mals auguris i camises blaves se l'endugué en un indret de penyes i ullastres no lluny del poble i ja no tornà a casa seva. El seu record, a causa de veus d'altri i cabòries pròpies, roman dins la meva memòria com una malaltia congènita o una mala febre persistent.

Després de mort n'Adolfo, la seva viuda, na Carme Colom, la meva mare anys més tard, perdé l'esma i començà a voltar pel poble amb un paner de tomàtiques ben madures, excessivament sucoses, d'un vermell sagnant sospitós, prohibidor en aquells dies, tot murmurant en veu baixa paraules inintel·ligibles mentre n'oferia, de tomàtiques, a tort i a dret, als veïns amb qui es topava. Un caminó zigzaguejant de sang i pols deixava constància del seu pas embogit. Aviat l'agafaren a l'ordre. Desconec què li van dir o li van fer. El cas és que també perdé la paraula i vagà per les rodalies del poble com ànima en pena, fins que una mà la recuperà. Després de deu anys de dol, treta del fons d'un gorg, es casà amb el meu pare, en Jesús, el seu cunyat major. Tres anys més tard en naixeria jo, d'un encontre tan desafortunat com estrany.

Els únics records que guard dels meus progenitors són mirades absents entorn del braser de la taula-camilla i una olor especial i persistent de pensaments macerats en alcohol que conserv en un plec del cervell. Els meus pares moriren tot just havia complert jo sis anys. Vingué el metge a casa per certificar la seva mort. Esperits caritatius del poble, no volent afegir llenya al foc, alimara ja feta, resignant-se a remoure la primera caliuada, feren córrer la veu que els meus pares s'havien intoxicat a causa de la mala combustió del carbó. El funeral, emperò, se celebrà sense els cossos presents a l'església. Aquest tràngol féu emmudir la veu dels esperits caritatius, ignorants del poder de les espines fugisseres, i finalment tot el poble fou un rum-rum. Hi ha fets terriblement obvis.

Òrfena jo, na Bel de Sa Tafona, el fil latent que embastà l'ahir i l'avui, es va fer càrrec de mi. Els padrins materns, mancats de forces i esperances, alenaren en veure que no s'haurien de preocupar de la meva educació i, sobretot, de les preguntes que m'emergirien al compàs de les cavil·lacions amb els pas del temps.

Na Bel, viuda sense fills, era amiga dels meus pares, però, especialment, ho era de n'Adolfo. No hi hagué dia que no me'l recordàs. N'estava amarada com la sal a l'oceà. Per això i per tot, encara ara, quan pens en el tio Adolfo, malgrat no haver coincidit amb ell en el temps, sent un gust estrany a la boca com de magrana agra.

El poltre salvatge de la meva imaginació i les cabòries entorn de la mort del tio Adolfo em dibuixaren imatges i quadres feridors que com

corcs intentaven inútilment rosegar l'ànima, esdevinguda ja una pedra de deu anys. Na Bel fou la primera en passar pel sedàs de les sospites; el meu pare, el segon.

La imaginació ens ajuda que escapem de la trivialitat quotidiana i viatgem per espais i temps nous, per tal d'obrir-nos la ment. Tot i així, la imaginació també sap obrir pous eixuts d'aigua que esgarrifien quan sents l'eco del pensament: tot a causa del despit d'una enamorada gelosa que se n'anà de la llengua sense preveure'n les conseqüències o malignament preveient-les; tot per raó del germà venjatiu que cobejava la flor tendra i amorosa del petit...

I l'eco, les veus, el pou mateix, la imaginació i tot junt t'hi empenyen, cap a l'abisme del coll sense corriola. A una passa del trastorn o la follia flueixen les preguntes, temoregues, com un fil d'aigua per les parets del pou mort. I tot el patiment acabaria si es donàs la veritat per resposta, ja que la capacitat d'assimilació de contratemps és il·limitada. Però no, n'hi ha que s'obstinen en l'error i mantenen la veritat sota una llosa perquè és un secret de família. I és així com el secret, un secret, esdevé cíclopi, falsament rutilant. Na Bel era una bocamolla després d'unes copetes d'anís, però força intel·ligent com per no rallar més del compte. Deixava caure paraules i pensaments, i hi tornava, a la copa; i els capgirava, les paraules i els pensaments, i plorava i em cridava, em suplicava perdó i després se n'anava a l'habitació amb la seva veritat i em deixava sola amb el trencaclosques mancat de peces. Com encarar el present si se'm negava el passat? Com encarrilar-me cap al futur, perduda com n'estava en la cruïlla dels temps? La relació entre na Bel i jo fou, primer, d'amor i d'agraïment; després, d'odi, sense terme mitjà. I durà tota la vida i a mi em marcà per sempre.

Vist que no en treia clarícia, del meu passat, em calia recórrer el present pel camí més senzill, i així ho vaig fer. Em deixava dur, dirigir, conduir, acomboiar. Adequava la resposta a la contesta que ells volien sentir, i si no ho veia clar, callava. Ells eren: na Bel, l'ecònom, en Tòfol... Tots, peixos grossos, dins el safareig petit de la meva mal·leable existència.

En Tòfol era el nebot de na Bel, el fill únic del seu únic germà. Vivia a Ciutat, però molt sovint (record les seves anades i tornades des que

vaig passar a romandre a casa de na Bel, devia tenir ell uns divuit anys) agafava el tren, més tard s'hi acostaria amb el seu taxi, i s'apropava al poble per tal de veure la tieta. Un cop arribava a la casa, ni que fos un ritual, es tancaven ells dos dins la sala i vengà xiuxiuejar i riure i beure i fumar i algun enrenou d'allò més inquietant. Els deixava allà tancats i me n'anava a la meua habitació amb un llibre, o sense, a mastegar hores fora del seu món, com si no hi fos. Però ben aviat hi vaig ésser dins i m'hi vaig quedar de ple tot just complir vint anys.

Em vaig casar amb en Tòfol un tres de febrer plujós i humit. Les mans, les puntes dels dits, els ulls, els llavis, el sí... tremolaven. Semblava tota jo un poriol titil·lant a cops de desitjos entremaliats. Hauria d'haver dit no, no en aquell moment dins el temple, no, abans. Hauria d'haver pronunciat un no ben fort i clar que remogués les arrels dels estúpids, dels idiotes, dels qui, com jo, aprengueren a callar, a escoltar, a envoltar-se de silencis i absències, a obeir sense remugar, a fer tot quant deien viudes, ecònoms, peixos de tota mena i a donar encara les gràcies. Però els estúpids, els idiotes, els febles, els agraïts, els “no tenc on caure mort”, com jo, en ésser grans no els surt la veu rebel, no ens en surt, de dintre, un trist no. I em vaig casar amb en Tòfol. Ara bé, faltaria a la veritat si no et confessàs que el meu sí rossegava un punt de venjança.

Na Bel sabia, es tractava solament de qüestió de temps, que més prest o més tard perdria l'amant, el jove que inicià en les arts amatòries, el darrer mascle amb el qual folgava i compartia els jocs més sensuals i més perversos, i si acceptava resignadament la pèrdua del seu poder de seducció, de cap manera podia suportar l'absència física d'en Tòfol. I moguda per la temprança del seu amor quasi seixantí i el foc de la gelosia desconeguda, concertà el nostre matrimoni. I ella no hi veié cap mal. I no n'hi havia més enllà del propi egoisme.

En Tòfol fou bo de convèncer. A canvi de l'avinença, es convertí davant notari en l'hereu absolut dels béns de la tieta, i a partir de ja en l'administrador indiscutible dels fruits. Per contra, jo m'hi vaig oposar, malgrat que el meu rebuig em portàs tota mena de pèrdues. Finalment em va tòrcer el parer la força de la veu silenciada i és que jo, pedra de vint anys, no era conscient de la venjança que covava en el meu si i que m'empenyia i gratava per foradar-me, sortir-ne i agafar el pas. Raimon,

la venjança té color de nit i per això engana subtilment, de lluny et promet que et portarà a victòries delicioses que assaboriràs amb fruïció i te la creus, te les creus, les seves paraules, que vols que siguin també les teves, emperò res d'allò que t'ha dit és ver. Quan no t'ho esperes, t'abandona davant el plat espès i fred de la insatisfacció. La venjança és lletja, bruta i cega; li put l'alè. La conec molt bé.

La pedra de vint anys, ja foradada, ingènua i inconscient, creient tastar victòries delicioses, cada vespre que en Tòfol la cercava per satisfer el seu desig de mascle, s'obria de braços i cames i talment una màquina automatitzada executava els programes per als quals l'havien dissenyada i sempre el deixava satisfet de plaer. No sabia ell que la pedra foradada fingia i gemegava com una possessa perquè sabia que na Bel era al costat de l'altra paret mossegant llençols i llavis, dins un bany de suor, enrabiada com un quissó malalt.

A la força tot això havia d'acabar malament i hi acabà. Na Bel donà símptomes de malaltia del cor, en Tòfol caigué de cap en l'entrellat de la Borsa, i jo, màquina programada i asèptica del plaer, vaig quedar prenyada per un descuit meu.

Va néixer en Joan, esquifit i pansit com un pollet perdut i immòbil sota un cendrós dia de pluja. Els coloms, estarrufades les plomes vellutades i tornassolades, tenen una presència ufanosa; els ocellets es mostren cofois amb el bellugueig inquiet i el seu cant; els pollets, res de res, i jo vaig tenir un pollet, no desitjat, però meu al cap i a la fi.

Ben prest, i com ja m'ho esperava, mal que no ho volgués, na Bel se'l va fer aviat seu, el pollet, tan dòcil i tranquil, engandulit per moixonies i cotonets. I és que en Joan era el fill desitjat de na Bel, el qual finalment havia aconseguit amb el seu darrer amant. Podria emmotllar-lo, tendre com era, a voluntat, convertir-lo en titella de fils o en putxinel·li. Na Bel era feta de la pasta dels falsos déus que, esmicolada la seva vida com un mirall en bocinets, creen un món a la seva mesura en què els seus deliris són ordres que aconsegueixen aquells que els envolten.

Ara bé, una cosa són els desitjos i l'altra, l'atzar que guaita per la cantonada com un drac ferotge (reversos per a un) o màgic (victòries per a l'altre). Allò que es projecta pot quedar penjat en un temps mort quan l'inesperat arriba sense picar la porta.

A na Bel una aturada cardíaca li aclucà els ulls i se n'anà per sempre amb el seu secret de família, amb la seva realitat d'amors i odis, amb tot quant traginava al cabàs. Em deixà com a penyora tres cartes esgrogueïdes en què deixava constància escrita d'una passió amorosa sense límits... Però, per a qui? No hi havia noms propis, llevat del seu. Les passions febrils acorren precipitadament, fixa't bé, no he escrit inevitablement, ja que la fi és igual per a totes, a l'encontre, precipitadament dic, de la mort si no compten amb el temps necessari, còmplice i conciliador, per a desinflar-se i assedegar-se a poc a poc. Na Bel no sabé acaronar els tirabuixons del temps.

No acabam de conèixer prou bé les persones ni en vida ni després de mortes, quan el record enganya erosionant-lo tot. Ni en vida, ho dic ara per tu i per mi i pel que va succeir aquell dia al Port. Fixa't, tu, tan segur, tan tranquil, amb tant aplom, qui t'ho hauria dit, que les coses fàcilment es torcen al vent de les insídies. Sí, Raimon, tan segur, tan tranquil, com quan et vaig veure per primera vegada tot nu damunt el llit, de bocaterrosa, amb l'escorpí tatuat tot just en el naixement de l'esquena, dormint el ròsec. En obrir la porta de l'habitació i veure-t'hi, em vaig sorprendre tant que instintivament vaig recular ni que hagués olorat una fera, i vaig topar amb el poal de l'aigua. Caure l'aigua i jo a l'enrajolat fou tot u. Vaig gemegar, més de torbació que de mal, i els meus planys et despertaren. Vingueres a auxiliar-me, m'ajudares que m'incorporàs, molt suaument, amb segura delicadesa. La meva pell semblava de papallona mentre vibrava en contacte amb la teva. Em durà quatre mesos l'encís, concretament fins que vaig conèixer les veus estranyes que em llevaren la bena dels ulls. Que repulsives totes dues! Ja saps, Raimon, la teva germana i la teva ex-amant! Repulsives, malèvoles, rancunioses, cobdicioses i tot això i allò més, però només elles em llevaren la bena dels ulls i ara no em trob a la gàbia que havies preparat per a mi. Quina insistència la teva! Era la cançó de sempre, m'ho digueren totes dues. I jo ara et sent a tu: "Decideix-te, no te'n penediràs". M'ho deies com si aquell viatge fos un tren, el darrer tren al qual podia pujar, el meu darrer tren. Sàpigues que mai en la vida no pujam a trens, ni en baixam, ni tan sols en veiem passar, perquè la vida és el tren i amb prou feines hi aconseguim de mantenir l'equilibri per por de sortir-ne per portes i vidres. No

hi ha andanes ni estacions, no hi ha paisatges en moviment: el tren és la vida, la vida que va i ve, talment el pèndol. I tu encara insistint: “Anem-n’hi. Plaça Jemaa el Fna. Tanca els ulls i flaira olors barrejades de taronges, de menta, d’espècies, de galetes ensucrades i dàtils”. I jo tancava els ulls i flairava olor de moviment d’homes i nins; de rotllades de nins petits, expectants, embarbollant tres paraules en la nostra llengua, esperant que caiguessin altres tres dirhems a llurs mans; de grups d’homes a la gatxoneta fumant, mirant, mirant-se, còmplices, contant faules i coses de la vida i tot sota un cel ocre, quasi daurat. Et tiraria als ulls el grapat d’arena imaginada que guard dins el puny. Sí, tenies ben encobert l’engany. Però encara que m’haguessis encès el foc per cames i boca, encara que, amb dolor, m’haguessis arribat a l’ànima, tu no comptaves amb l’existència d’en Bielet.

Era dimecres de Cendra. El Dimecres de cendra. Me’n recordaré tota la vida Els nins eren al videoclub a llogar una pel·lícula. Jo tenia tot un vespre de neteja a cinc minuts del nostre pis. Me’n recordaré sempre. Acabava d’agafar el plomall, quan el telèfon del despatx adjacent sonà. No en vaig fer cas, normes de l’agència. Tornà a sonar, una breu pausa, i prosseguí obstinadament. Hi havia un no-sé-què d’estrany en el seu ring-ringdrejar que em neguitejava. Vaig agafar la clau corresponent del despatx i hi vaig entrar. Amb por aixec l’auricular. Sí, jo. Dignes... Xerra un poc més fort, més a poc a poc... Què...? No te’n moguis, ara mateix vénc. Vaig penjar l’auricular. El cor s’empetití com capet d’agulla. La veu prima, tupada, quasi inaudible, la veu que articulà sons, sons que remeteren a feridors conceptes que se m’hi clavaren, a l’ànima, com mordales de cranc, era la d’en Joan.

En Bielet va tenir l’accident quan anava, lluny de la botiga de pel·lícules, sense casc i de paquet, en la moto d’un amic seu. El seu estat no és irreversible, és un estat d’espera. Fa cinc anys que dorm o mal dorm a Sant Joan de Déu. Cinc anys amb la vena oberta per on se li insufla vida. Ja en fa cinc que cada dia, matí i capvespre, vaig a veure’l. A punt estigueres d’aconseguir que trencàs aquest camí d’anades i vingudes, però no, afortunadament no. No podia deixar de visualitzar les escenes que tenc permanentment davant els ulls com si el curtmetratge fos un membre més del meu cos, una extensió dolorosa: l’adolescent obre els ulls

d'home i amb veu ronca i fonda, que li és desconeguda, articula quatre sons, quatre lletres: "Mare!" No, no podia deixar-lo, no puc, és l'única raó per la qual romanc subjectada a la pèrgola de què t'he parlat. En Bielet sí que fou un fill cercat, el meu fill.

L'aturada funesta de na Bel acabà amb tot i tots. Deixà planant sobre els nostres caps i per tota la casa una sort de boira enganxosa i fètida, carregada de remors que anunciaven amb mesos d'antelació una tronadora tempesta. Els remors tenien veu de silencis obsessius, de fantasmes de la memòria, de més d'un retret. Així i tot, abans d'esclatar el xàfec, vaig tenir la gosadia de cercar el meu fill. Després vingueren els entrebancs, les discussions, les vendes, els acords de manutenció, papers, més papers i l'esqueix oficial d'un concert egoista. I nasqué en Bielet.

La meva vida de dona divorciada amb dos fills, ultra els problemes quotidians i domèstics, alguna grip, un xarampió, era una cala dormida fins que et vaig conèixer.

Els dies que passàrem junts, les paraules tendres que pronunciàrem amb els llavis humits, les nits de deler del negre secret amb la sang aixecada i tot conformen les pàgines escrites d'un llibre sense pròleg ni epíleg. Ara ja en coneixes el pròleg, solament et manca que t'expliqui l'epíleg. Per què al Port passà allò que en ta vida no t'hauries pensat o imaginat que pogués passar? Abans de donar-te la resposta vull que sàpigues que, passada tota la trifulga, tot quant es derivà del succés al Port aquell dia, ambdues males pècores tornaren a veure'm amb la idea de continuar amb la coacció, però prest s'adonaren que jo ja no hi tenia res a perdre (la gàbia era i és ocupada) No he tornat a tenir notícies d'elles. Degueren trobar els diners.

Bé, aquell dia al Port, tu ...

Carme Peláez Colom

PS: Me'n vaig escapada cap a l'hospital. M'han dit que m'espera una grata sorpresa. Em sap greu no poder acabar d'aclarir-te les coses. Hauràs d'esperar una segona carta, si és que t'arriba aquesta, perquè, creu-me, estimat, res d'allò ja no té importància.

